

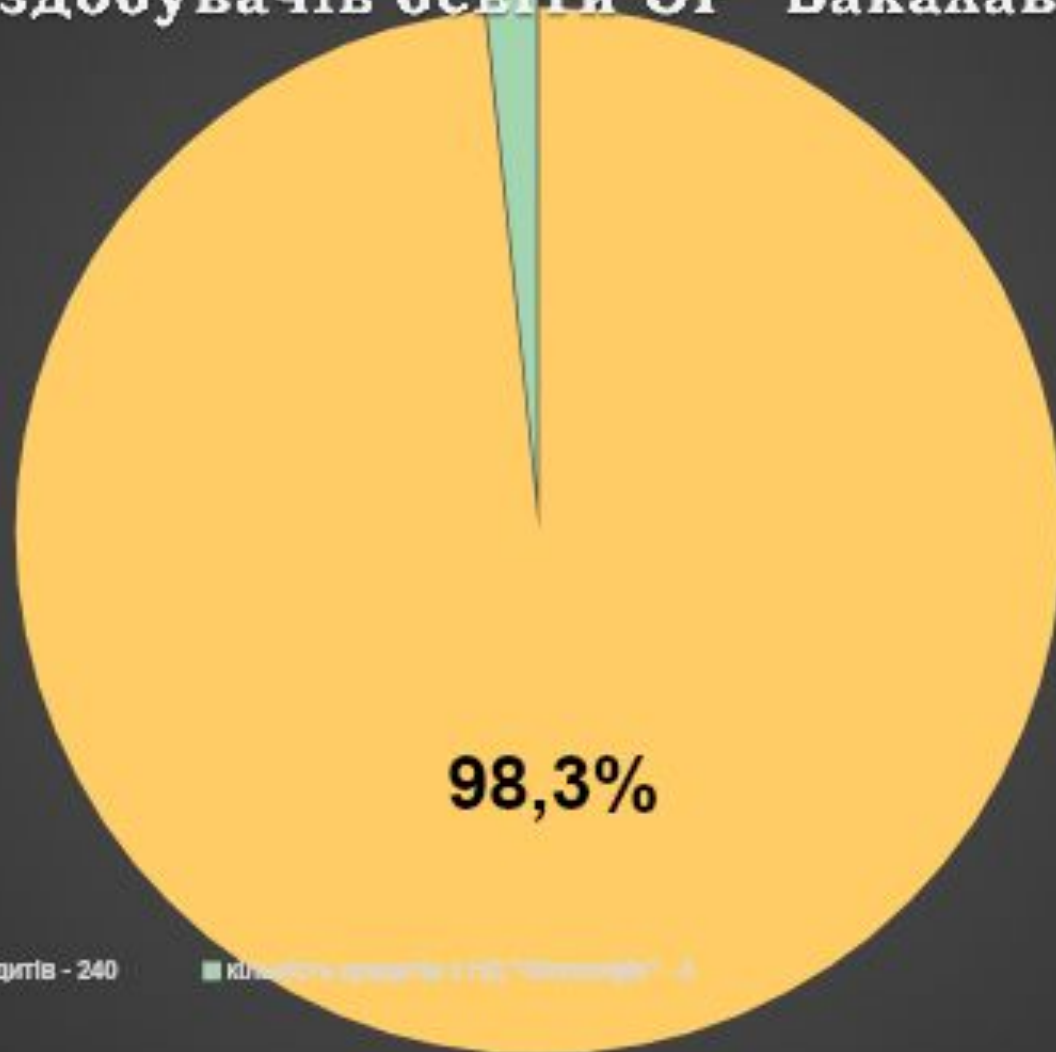
**Інформація завідувача
кафедри філософії та культурології
про методичне забезпечення
викладання НД «Філософія»**

Загальна інформація про навчальну дисципліну «ФІЛОСОФІЯ»

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин			Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	семінарські заняття	самостійна робота	
Денна	1 курс	2	4	120	15/30	15/30	90/60	іспит
	2 курс	3/4						
	4 курс	7/8						
Заочна	2 (1)	3/4	4	120	10	-	110	іспит

Місце НД "Філософія" у формуванні професійних компетентностей здобувачів освіти ОР "Бакалавр"

■ загальна кількість кредитів - 240

■ кількість кредитів НД "Філософія" - 4

НД «Філософія» забезпечує формування таких загальних компетентностей:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Цінування та повага різноманітності і мультикультурності
- Здатність працювати в команді.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ПРН / методи навчання / форми оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<p><i>Наприклад:</i> ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання. (ОП «Право», юридичний факультет)</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ вербальні методи (лекція, дискусія, диспут, бесіда, консультація тощо);▪ наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали тощо);▪ робота з різними джерелами інформації: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами, ЗМІ;▪ інтерактивні методи (робота в малих групах, проблемно-пошуковий метод, ситуаційний аналіз, моделювання життєвих ситуацій, диспут);▪ електронні засоби навчання (курс на платформі Мудл);▪ самостійна робота за програмою НД	<p>Формами поточного контролю:</p> <ul style="list-style-type: none">• усна відповідь• письмова відповідь<ul style="list-style-type: none">- есе,- анотація,- творча робота- аналітичний звіт- глосарій• підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою,• тестування в системі Електронного навчання ЧНУ (Мудл). <p>Формою підсумкового контролю є іспит.</p>

Теоретичний зміст програми НД «Філософія»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

T1: ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФІЇ

Філософія як діяльність. Філософія й інші дисципліни. Складність, важливість й універсальність філософії. Філософія як спосіб осмислення. Передумови виникнення філософського типу мислення.

T2: ПРОБЛЕМА СВІДОМОСТІ

Жорстка (hard) і м'яка (soft) проблеми свідомості. Субстанційний дуалізм Декарта. Фізикалізм і функціоналізм як альтернативні способи розв'язання проблеми свідомості. Мисленнєві експерименти в аргументації прибічників різних напрямків у філософії свідомості. Свідомість, мозок і комп'ютери. Тест Тюрінга, Китайська кімната. Штучний інтелект vs свідомість.

T3: ЗНАННЯ, НАУКА, ІСТИНА

Що є знанням? Сутнісні складники знання. Види і форми знання. Наукові теорії. Мета наукового пізнання. Проблема істини. Чи є наукові теорії істинними? Морально-етичні аспекти наукових досліджень і неодмінність інтелектуальної чесності.

T4: ДОВІРА ДО ІНФОРМАЦІЇ ІЗ ЗОВНІШНІХ ДЖЕРЕЛ

Засоби масової інформації, Інтернет й інші джерела інформації. Найпоширеніші засоби маніпуляції. Критичне мислення. Типи і види логічних помилок. Емпіричні дані й теоретичні аргументи.

Теоретичний зміст програми НД «Філософія»

T5: СВОБОДА І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Свобода волі як метафізична і практична проблема. Детермінізм і свобода волі: сумісні, несумісні й альтернативні способи розв'язання проблеми. Види і межі відповідальності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

T6: МОРАЛЬ, МОРАЛЬНІСТЬ, НОРМАТИВНІСТЬ

Засади обґрунтування моралі. Об'єктивізм, релятивізм, емотивізм: аргументи «за» і «проти». Моральні переконання і чуття. Моральні судження: особисті й культурні підстави.

T7: ЗАКОННІСТЬ І СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Поняття обов'язку, закону і справедливості: теорія і практика. Підстави для підкорення закону. Вдячність і вигода. Політика, влада і самоврядування. Чесність і чесноти. Принцип рівних можливостей і гендерні проблеми.

Свобода та відповідальність

Цілі:

- ✓ окреслити, у чому полягає «проблема свободи волі»
- ✓ розглянути сучасні погляди щодо свободи волі та детермінізму
- ✓ з'ясувати відмінність між концепціями «позитивної» та «негативної» свободи

Дискусійні питання:

- ✓ Чи існує більше, ніж один вид свободи, і якщо так, чи можемо ми іноді бути змушені вибирати між ними?
- ✓ Як ми можемо не хотіти свободи, і як може бути погано намагатися надати комусь більше свободи?
- ✓ Чи можуть люди бути пригноблені в ім'я свободи?

Приклад тематики лекції

Свобода волі – це ілюзія?

Деякі сучасні вчені вважають, що свобода волі є базовою ілюзією людства. Вони міркують так: насправді її не існує – і нам потрібно це усвідомити, щоб правильно вибудувати наші практики. Адже найбільш приховані впливи часто є найбільш небезпечними. Тому якщо ми не виявимо наші базові ілюзії, то постійно потраплятимемо в пастки.

Роберт Сапольскі /Robert Sapolsky
амер. нейроендокринолог, біолог

Девід Ігламен /David Eagleman
амер. нейробіолог

COMPATIBILISM

свобода і відповідальність **сумісні** з детермінізмом

- все має причину, але...
- свобода – особливий вид причин

/Д. Деннет, Г. Франкфурт/

INCOMPATIBILISM

взаємовиключення

/Б. Лібет, аргумент нейронауки/

LIBERTARIANISM

визнає свободу волі, **заперечує** детермінізм

- Розум керує волею

/Р. Кейн, П. ван Інваген, аргумент наслідку/

HARD DETERMINISM

свобода **несумісна** з детермінізмом

- все має причину
 - свобода – ілюзія
 - підтвердження - природа
- /Т. Хондеріх, Д. Перебум, аргумент маніпуляцій/

Приклад тематики семінару

ТЕМА: ПРОБЛЕМА СВОБОДИ: ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ КОНТЕКСТ

1. Осмислення свободи в античній філософії

У чому мислителі античності вбачали свободу людини ?

Чи може раб мати свободу?

Як співвідносяться Свобода, Доля і Фатум в античній свідомості?

Читати: Платон. Держава / Переклад з давньогрецької та коментарі Дзвінки Коваль. К., 2000.

Уривок з Книги десятої.

2. Постановка проблеми свободи у християнській філософії епохи Середньовіччя.

Які зміни у розумінні свободи відбулися у світогляді людини при переході від античності до середньовіччя?

На які питання намагаються знайти відповіді представники середньовічної філософії у зв'язку з осмисленням проблеми свободи?

Читати: Св. Августин. Про свободу волі (Книга друга. Розділ I)

3. Е. Фромм «Втеча від свободи» (Гл. 2: Обособлення індивіда та подвійність свободи – С. 18-27). Опрацюйте запропонований уривок із твору Е. Фромма та дайте відповіді на наступні питання:

Про які два види свободи веде мову автор ?

Як пов'язані індивідуалізм та свобода?

Чому, на думку мислителя, люди часто відмовляються від свободи?

Завдання для групової роботи

«Проблема свободи волі: за і проти»

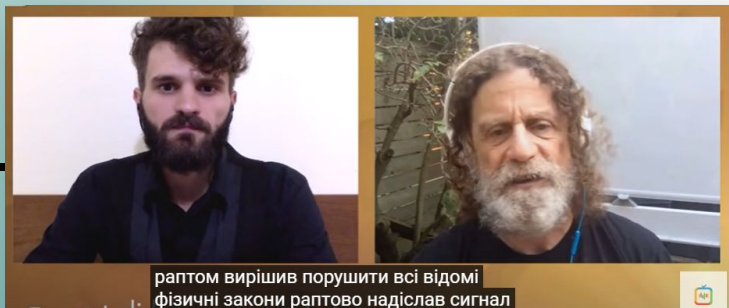
1. Перегляньте запропоновані відео за темою:

❖ Роберт Сапольскі & Со: небезпечний та агресивний догматизм - А.Баумейстер - сучасний український філософ, доктор філософських наук, професор кафедри теоретичної і практичної філософії Київського національного університету ім. Т.Шевченка
[<https://www.youtube.com/watch?v=Invozcv4i2o>]

❖ Роберт Сапольскі про справедливість і мораль за відсутності свободи волі - Р.Сапольскі - американський нейроендокринолог, професор біології, нейрохірургії в Стенфордському університеті
[<https://www.youtube.com/watch?v=7a6kjpGcCGo>]

2. Готуючи виступ на задану тему, спробуйте відповісти на наступні питання:

- ✓ Як сьогодні сучасна наука та філософія розглядають проблему свободи волі?
- ✓ Які питання, пов'язані з осмисленням свободи волі, на Вашу думку, є найбільш дискусійними та чому?
- ✓ Які аргументи на користь існування свободи волі чи її відсутності висувають автори відео?
- ✓ Які проблеми постають перед людиною із запереченням свободи волі?
- ✓ Або навпаки, як віра в існування свободи волі ускладнює життя людини?

Сучасні форми дидактичних та демонстраційних матеріалів до навчальних занять

Електронне навчання

Академічна доброчесність
Письмові екзаменаційні роботи перевірятимуться
на оригінальність автоматично

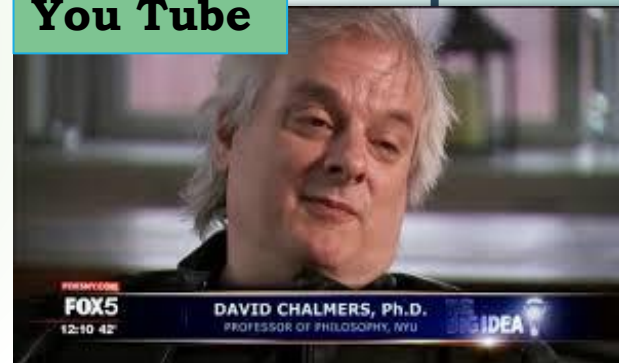
Google Disk

Jeopardy

Релігія	Завершити думку	Логіка	Історія філософії	Різне
1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5
Team 1		Team 2		
0		0		

You Tube

Mentimeter

Telegram

20

208+207 філософія
35 members

Diana invited you to this group

Перслане повідомлення
From Mary

Bingo Філософія
Середньовіччя.jpg
140,7 KB JPG

Бінго (Середньовіччя)

10:26 ✓

Фейкові_новини_Сере
дньовіччя_Відро...
205,9 KB PNG

Фейкові новини (Середньовіччя,
Відродження)

11:06 ✓

Philosophy. Beginning

Зіграно 2 рази • 45 грайдів

Почати Призначити Одиночна гра

Пов'язаний контент

Оновлено 1 місяць тому

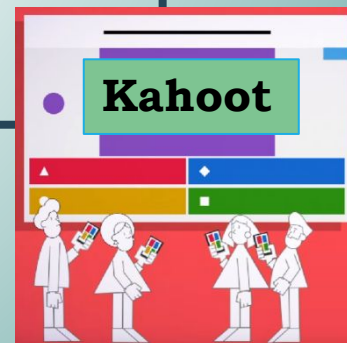
Запитання (12)

- 1 - Квіа
Що є предметом філософії?
- 2 - Так або ні
Філософія - це наука?
- 3 - Квіа
Автором слова "філософія" є:
- 4 - Квіа
Яка функція філософії покликана посилити потяг до самовдосконалення?
- 5 - Квіа
Етимологічно термін філософії означає:

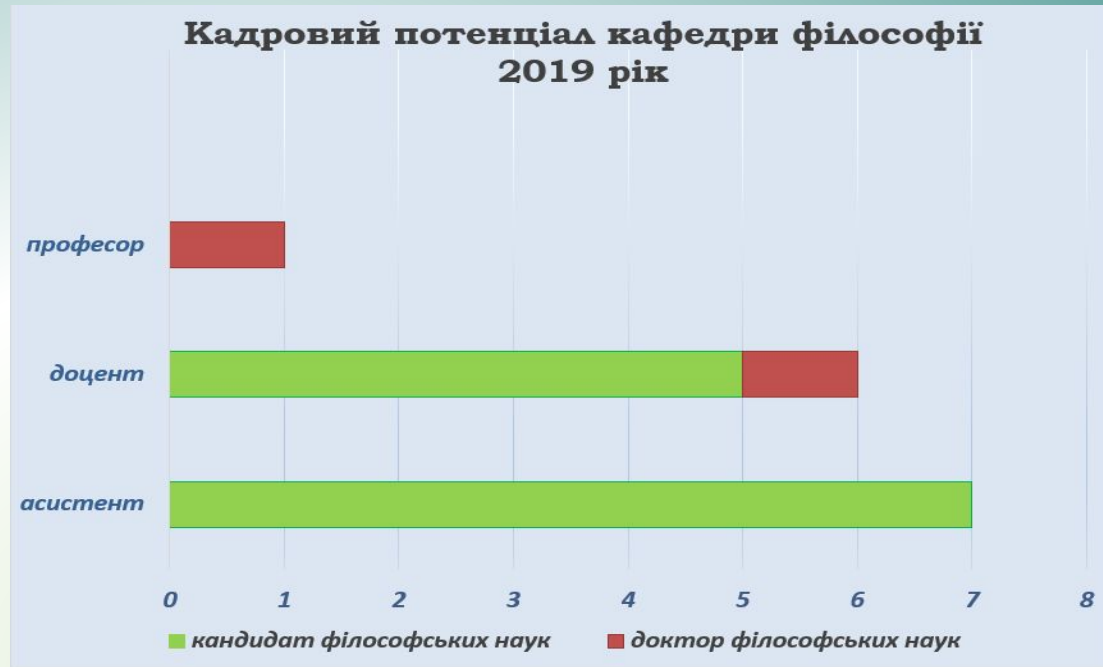
Показати відповіді

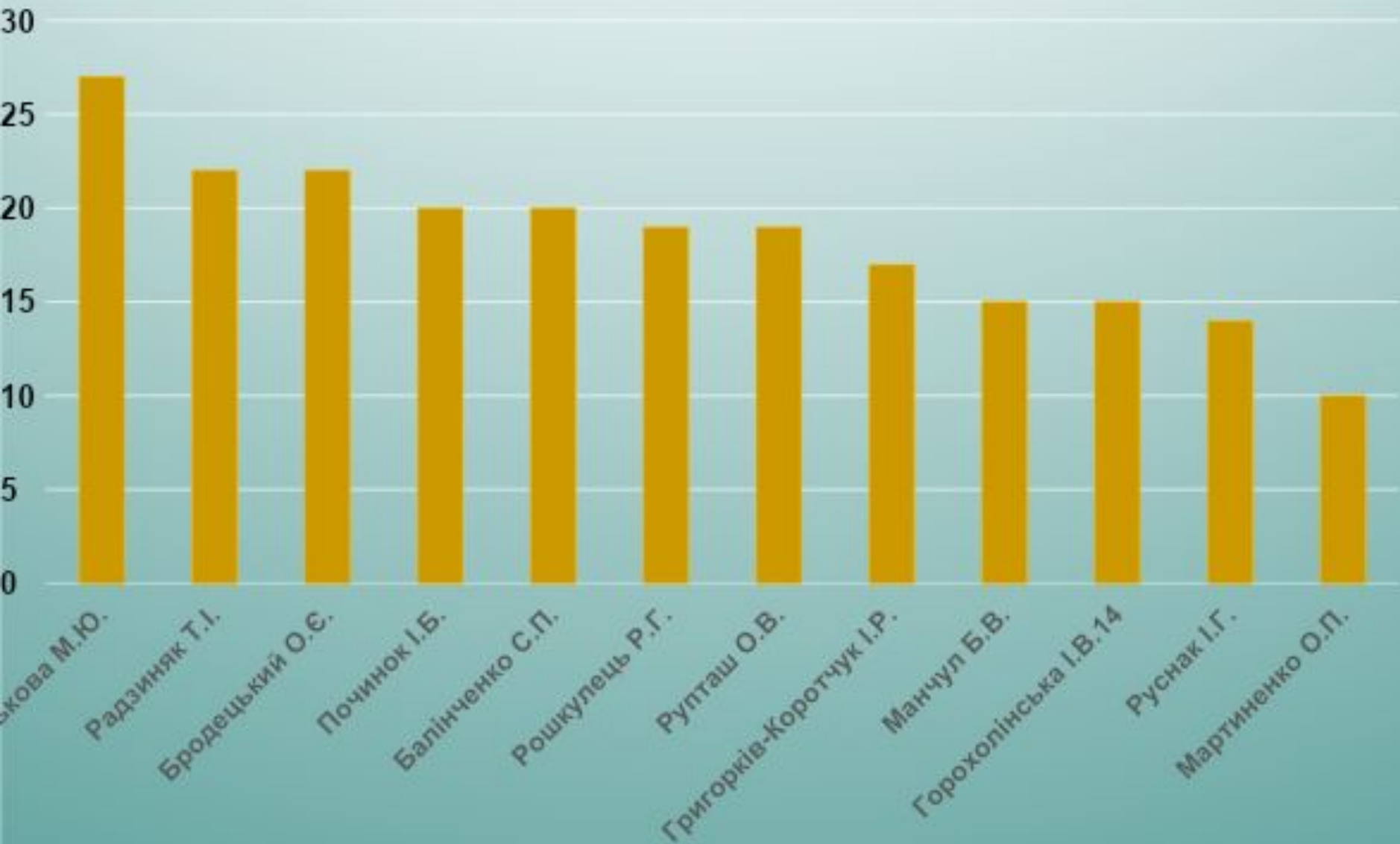
Kahoot

Кадровий потенціал кафедри філософії та культурології, що здійснює викладання НД «Філософія»

Педагогічний стаж викладачів кафедри філософії та культурології

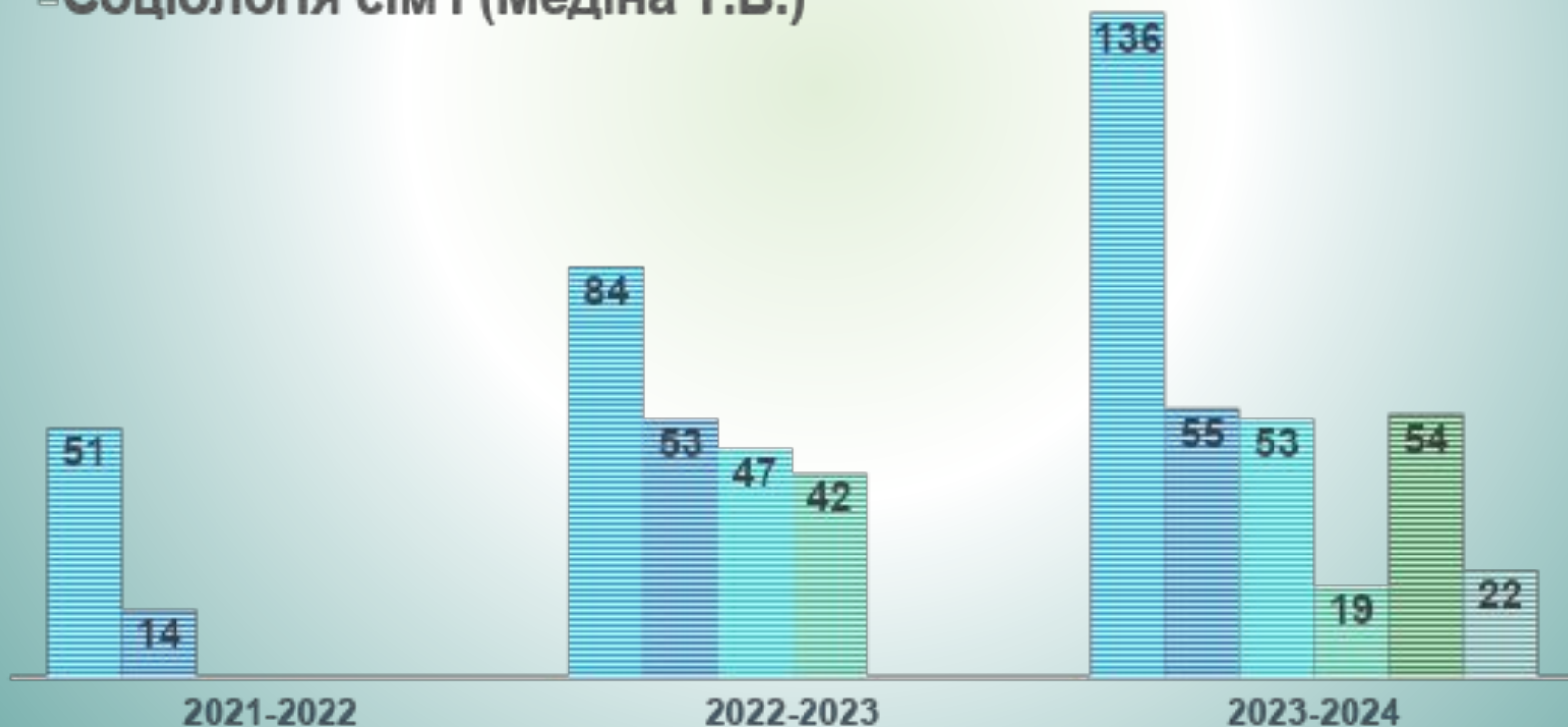
В опитуванні 2019-2020 н.р. щодо викладання курсу «Філософія» студентам пропонувалося питання:

10. Чи хотіли б Ви на наступних курсах продовжити вивчення філософських дисциплін?

	Так
а) логіка	66%
б) сучасна філософська антропологія	20%
в) філософія політики	37%
г) мова філософських текстів	20%
г) філософія мови	33%
д) філософія свідомості	55%
е) філософські аспекти психоаналізу	50%

Вибіркові курси із загальноуніверситетського каталогу

- ≡ Логіка і критичне мислення (Руснак І.Г., Рошкулець)
- ≡ Гендер і сексуальність (Медіна Т.І.)
- ≡ Релігієзнавство (Шкрібляк М.В., Щербань М.В.)
- ≡ Соціологія: аналіз сучасного суспільства (Яремчук С.С.)
- ≡ Етика та загальнолюдські цінності (Рупташ О.В., Радзиняк Т.І.)
- ≡ Соціологія сім'ї (Медіна Т.В.)

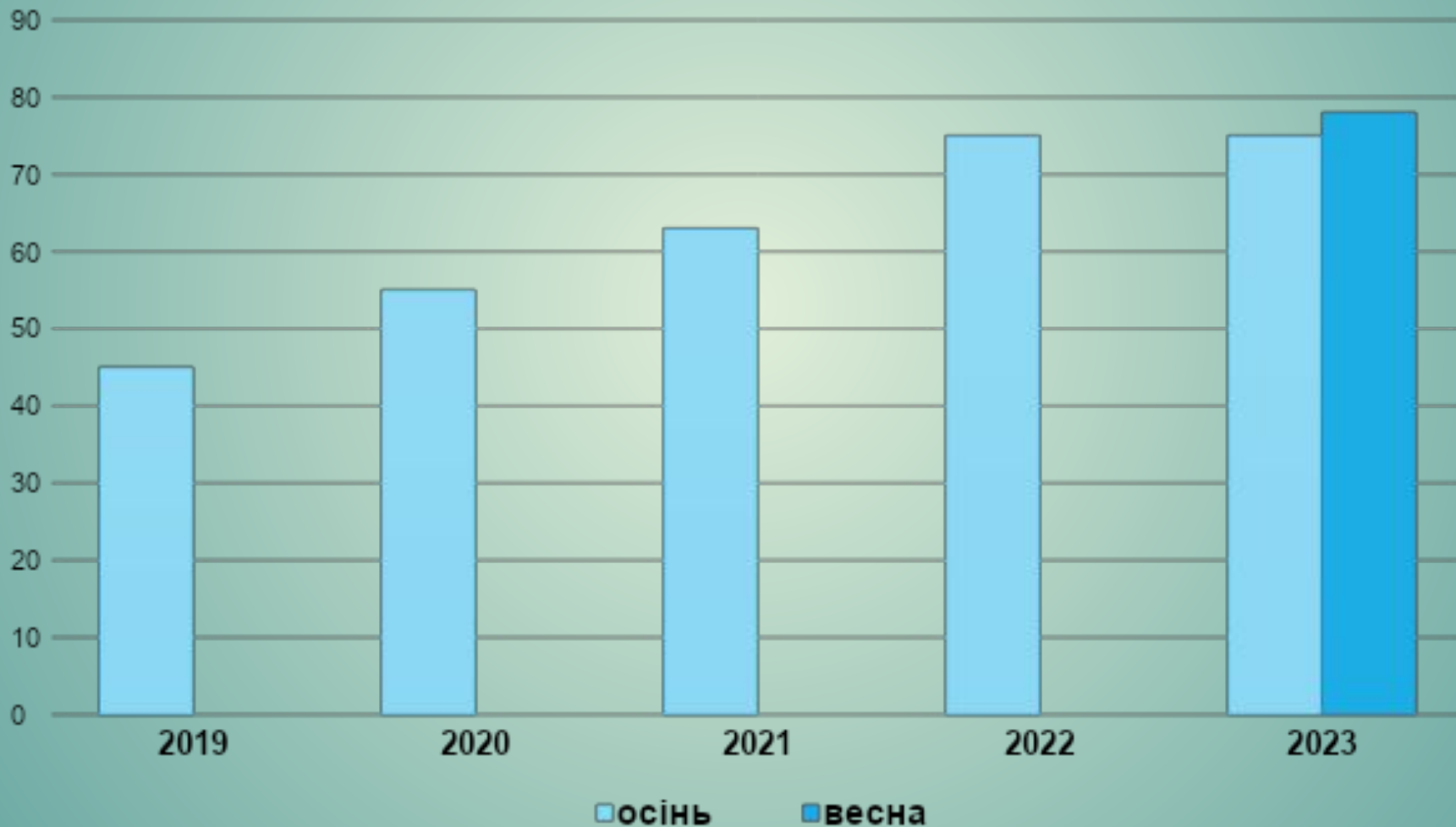

Загальноуніверситетський філософський турнір 2019-2023

Загальноуніверситетський філософський турнір 2019-2023

Пріоритети в забезпеченні якості ВИКЛАДАННЯ НД «ФІЛОСОФІЯ»

- Виконання вимог Ліцензійних вимог НПП кафедри
- Удосконалення педагогічної майстерності й методики викладання НПП кафедри

- Оновлення змісту НД відповідно до актуальних запитів українського суспільства щодо формування загальних компетентностей та результатів навчання здобувачів ВО згідно зі Стандартами ВО
 - Розвиток розуміння та поширення культури інклюзивного суспільства

- Щорічне оновлення навчально-методичного забезпечення НД, зокрема курсу в Електронному навчанні ЧНУ
 - Виконання вимог щодо врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті